

PREEK DOOR DE WEEK+ n.a.v. zondag 5 mei 2024

Prediker: Bart van Nes

Preekserie: Jullie zullen Mijn getuigen zijn

Titel: Wees niet bang, blijf spreken en zwijg niet

Bijbelgedeelte: Handelingen 18:1-11, 18-28 (NBV21)

¹ Na deze gebeurtenissen verliet hij Athene en ging naar Korinte. ² Daar leerde hij Aquila kennen, een Jood uit Pontus, die kort daarvoor met zijn vrouw Priscilla uit Italië was gekomen omdat Claudius had bevolen dat alle Joden Rome moesten verlaten. Paulus bracht hun een bezoek, ³ en omdat ze hetzelfde ambacht uitoefenden als hij – ze waren leerbewerker van beroep – trok hij bij hen in en ging bij hen werken.

⁴ Elke sabbat sprak Paulus in de synagoge en trachtte hij Joden en Grieken te overtuigen. ⁵ Nadat Silas en Timoteüs uit Macedonië waren aangekomen, richtte Paulus zich volledig op de verkondiging en getuigde ten overstaan van de Joden dat Jezus de Messias is. ⁶ Maar omdat ze zich verzetten en lasterlijke taal spraken, schudde hij het stof van zijn kleren en zei: 'U roept zelf het onheil over u af! Mij treft geen blaam. Voortaan zal ik me tot de andere volken richten.'⁷ Hij verruilde de synagoge voor het huis van Titus Justus, iemand die God vereerde en wiens huis naast de synagoge stond.

⁸ Crispus echter, een leider van de synagoge, kwam samen met al zijn huisgenoten tot geloof in de Heer, en ook veel Korintiërs die Paulus hadden gehoord kwamen tot geloof en lieten zich dopen. ⁹ 's Nachts zei de Heer in een visioen tegen Paulus: 'Wees niet bang, maar blijf spreken en zwijg niet! ¹⁰ Ik sta je bij en niemand zal een vinger naar je uitsteken om je kwaad te doen, want veel mensen in deze stad behoren Mij toe.'¹¹ Paulus bleef anderhalf jaar in Korinte en onderrichtte de inwoners over Gods boodschap.

¹⁸ Nadat Paulus nog geruime tijd bij de leerlingen had doorgebracht, nam hij afscheid en vertrok per schip naar Syrië, samen met Priscilla en Aquila. Voor zijn vertrek had hij in Kenchreeën zijn hoofd laten kaalscheren, omdat hij aan een gelofte gebonden was. ¹⁹ Ze kwamen aan in Efeze, waar hij hen achterliet; zelf ging hij nog naar de synagoge om met de Joden te spreken. ²⁰ Op hun verzoek om langere tijd te blijven, ging hij niet in, ²¹ maar hij nam afscheid met de woorden: 'Ik zal later bij jullie terugkomen, als God het wil.' Zo vertrok hij uit Efeze. ²² Nadat hij in Caesarea aan land was gegaan, reisde hij via Jeruzalem, waar hij een bezoek bracht aan de gemeente, naar Antiochië.

²³ Toen Paulus enige tijd in Antiochië had doorgebracht, vertrok hij voor een rondreis door Galatië en Frygië, waar hij alle leerlingen moed insprak.

²⁴ Intussen arriveerde er in Efeze een uit Alexandrië afkomstige Jood, die Apollos heette. Hij was een ontwikkeld man, die goed onderlegd was in de Schriften. ²⁵ Hij had onderricht gekregen in de Weg van de Heer en verkondigde geestdriftig de leer over Jezus, die hij zorgvuldig uiteenzette, ook al was hij alleen bekend met de doop zoals Johannes die had verricht. ²⁶ In de synagoge begon hij nu vrijmoedig het woord te voeren. Toen Priscilla en Aquila hem hoorden, namen ze hem terzijde en legden hem nog preciezer uit wat de Weg van God inhield. ²⁷ Toen hij naar Achaje wilde afreizen, moedigden de gemeenteleden hem aan en gaven hem een brief mee voor de leerlingen met het verzoek hem gastvrij te ontvangen. Na zijn aankomst bleek hij door Gods genade een grote steun te zijn voor de gelovigen, ²⁸ want hij slaagde erin de Joden in het openbaar in het ongelijk te stellen door op grond van de Schriften aan te tonen dat Jezus de Messias is.

Bijzonderheden: De zeventiende preek in onze preekserie vanuit Handelingen. Het was deze zondag bevrijdingsdag. We vierden het heilig Avondmaal. Einde van de week is het Alpha Weekend.

*****

MOGELIJKE AANVULLENDE BIJBELLEZINGEN

Kies vóór de kringbijeekkomst welke je daarvan wilt lezen.

Jesaja 52:7, Kolossenzen 1:25-29, Handelingen 13:48, Lukas 24:47, Lukas 21:13-15, Romeinen 8:18.

*****

ENKELE OPMERKINGEN

Paulus reist vanuit Athene naar Korinthe. Na anderhalf jaar in Korinthe brengt hij een bezoek in Efeze. Vervolgens doet hij zijn thuisbasis aan en reist hij via Jeruzalem naar Antiochië om vervolgens uitgezonden te worden voor zijn derde zendingsreis en opnieuw naar Efeze te gaan. Deze steden waren geen kleine plaatsjes maar zeer ontwikkelde metropolen met soms wel een paar honderdduizend inwoners. Des te meer bijzonder dat het goede nieuws van het Evangelie zoveel teweegbracht in deze steden.

Tegelijkertijd waren er allerlei uitdagingen, complexe vraagstukken en talloze culturen en ideeën die in deze steden samen kwamen en vochten om gehoord te worden. Je kunt je voorstellen dat Paulus en zijn medewerkers zich soms overweldigd hebben gevoeld door de grootsheid van hun missie en alles wat dat met zich meebracht.

God Zelf gaf Paulus in een visioen een heel bijzondere bemoediging: *“Wees niet bang, maar blijf spreken en zwijg niet! Ik sta je bij en niemand zal een vinger naar je uitsteken om je kwaad te doen, want veel mensen in deze stad behoren Mij toe.”* Als we ons realiseren hoe vaak Paulus voor zijn leven moest vrezen wanneer hij Jezus en Zijn opstanding verkondigde, beseffen we hoe juist deze woorden van God hem zullen hebben bemoedigd en vreugde en kracht hebben geschonken.

Daarnaast valt in dit hoofdstuk op hoe ook allerlei mensen worden genoemd die op verschillende manieren bemoedigd worden en voor bemoediging zorgen. Allemaal mensen die op een of andere manier in relatie met elkaar staan of komen, en leven in de verbondenheid met God en Zijn Evangelie. Dit is God die gewone mensen samenbrengt in dezelfde missie.

Gewone mensen die samen wel bijzondere dingen doen. Paulus spreekt over Aquila en Priscilla als ‘mijn medewerkers in de dienst van Christus Jezus.’ En ‘die voor mij hun leven op het spel hebben gezet’. Zij hebben iets van: Zijn we in Korinthe nodig, dan gaan we daarheen. In Efeze nodig?, dan verhuizen we daar naartoe. Moeten we weg vanwege vervolging, dan gaan we ergens anders heen. Ze hadden geleerd zich aan te passen aan de context, open te staan voor de leiding van de Heilige Geest in de dagelijkse gang van zaken en daar waar ze zijn doen ze wat hun hand vindt om te doen.

Bart: “Ze dachten daarbij zowel groot als lokaal. Bereid om over landsgrenzen te verhuizen en tegelijkertijd steeds weer ergens lokaal te wortelen en deel te zijn van een gemeenschap van gelovigen. Hoe mooi is het als je als echtpaar samen optrekt in Gods missie. En voor alle stellen vanmorgen, wil ik je aanmoedigen om vandaag het besluit te nemen om nog tijdens deze Handelingenserie dit gesprek met elkaar te voeren of opnieuw te hebben: Hoe mogen we onze rol in Gods grote plan vormgeven, welke waarden willen we samen uitdragen, wat heeft God ons toevertrouwd, is er een bepaalde doelgroep waar je hart voor hebt? En nog spannender maar wel cruciaal: Wat betekent het voor ons om met open handen te leven in Gods missie?”

Lukas is de schrijver van het Evangelie van Lukas en van het boek Handelingen. Als je die twee boeken naast elkaar legt, zie je hoe gewone gelovigen in de kracht van de Heilige Geest dezelfde

dingen doen als Jezus! Bijvoorbeeld: Lukas 5: Jezus geneest een verlamde man en krijgt te maken met tegenstand, In Handelingen 3 geneest Petrus een verlamde man en krijgt te maken met tegenstand en in Handelingen 14 gebeurt dat bij Paulus.

In Lukas 4 lezen we hoe Jezus vol van de Geest begint aan zijn prediking en in Handelingen 4 hoe de discipelen vervuld worden met de Heilige Geest en gaan prediken. In Lucas 11 lezen we over hoe Jezus zich verheugt in de Heilige Geest, in Handelingen 2 over de gelovigen die hun maaltijden aten in een geest van eenvoud en vreugde. In Lukas 3 daalt de Geest neer op Jezus terwijl Hij staat te bidden en Handelingen begint 2 begint met de leerlingen die aan het bidden zijn en dan komt de Heilige Geest.

Voortdurend zien we het patroon, dat wat we Jezus zien doen in het Evangelie van Lukas, zijn volgelingen doen in Handelingen. Dat wat Jezus begon te doen, mogen Zijn leerlingen voortzetten. Dat is de uitnodiging van het boek Handelingen voor ons. Gewone mensen, gewone discipelen die buitengewone dingen doen door de kracht van de Heilige Geest.

En wanneer we geleid worden door de Geest gebeuren er bijzondere dingen, ontmoeten we onverwachte mensen en brengt Hij ons op bijzondere plekken. En in de lezingen van vorige en deze zondag zien we dat er behoorlijk wat steden voorbijtrekken. Steden die ook enorm intimiderend en afwijzend kunnen zijn. Hoe leren zij het Evangelie kennen? Hoe kunnen steden veranderen door het goede nieuws van Jezus? Het is niet voor niets als mensen als Paulus door de Heilige Geest naar steden worden geleid. Maar Hij stuurt hen niet alleen.

Het is opvallend hoeveel namen worden genoemd in Handelingen 18. Het laat niet alleen zien dat we elkaar nodig hebben maar ook dat God ons daarin leidt. Paulus kon het niet alleen, hij had anderen nodig. Aquila kon het niet alleen, hij had Priscilla nodig. Jij/ik kan het niet alleen, we hebben elkaar nodig. Want de missie van Jezus is groter dan ons allemaal. De grote opdracht van God is grenzeloos groot, zelfs gevaarlijk groot. Je kunt jezelf er ook in verliezen. Je kunt er ook lamgeslagen van worden. Er zijn altijd nog méér mensen om te helpen, altijd nog méér goede dingen om te doen. We hebben elkaar nodig.

We hebben durvers nodig zoals Paulus, bemoedigers zoals Barnabas, echtparen zoals Priscilla en Aquila en dienaren zoals Silas en Timoteüs, enzovoorts. Samen mogen we meewerken met God want God wil ook grote steden veranderen door gewone gelovigen samen te brengen in dezelfde missie. En hoe mooi is dat we zondag samen Avondmaal mochten vieren om onszelf daaraan te herinneren! Om uiting te geven aan onze eenheid in Christus. Mensen overal vandaan die samengekomen zijn onder dezelfde Heer en in dezelfde missie.

Midden in Korinthe, de meest goddeloze stad die je maar kon bedenken, zegt God tegen Paulus: Wees niet bang! Laat je niet intimideren door deze stad, deze cultuur, deze mensen. Wees niet bang maar blijf spreken en zwijg niet. Zullen we zwijgen over Jezus? Blijf spreken en zwijg NIET. Weet je waarom? *IK STA JE BIJ en niemand zal een vinger naar je uitsteken om je kwaad te doen, want veel mensen in deze stad behoren Mij toe!* (18:9-10)

Denk je dat je er alleen voor staat? *Ik heb veel volk in deze stad!* Denk je dat het onmogelijk is dat er in deze stad mensen tot geloof komen? Denk je dat het onmogelijk is dat er in jouw school, op jouw werk, in jouw straat mensen tot geloof komen? God zegt: Ik heb veel volk in deze stad. Niet een paar maar veel! Hoeveel redenen we ook hebben om te zwijgen, God heeft meer redenen voor ons om te spreken! Waarom? Omdat God houdt van de mensen. Wanneer Israël in ballingschap zit in een vreemde stad zegt God: *“Bid tot de Heer voor de stad en zet je in voor haar bloei want in haar bloei ligt ook jullie bloei!”* (Jeremia 29:7) Het verhaal van de Bijbel is een verhaal dat beweegt van een

tuin naar een stad en onderweg wil God ons inzetten zodat elke stad steeds meer gaat worden als de stad van God!

*****

LIEDEREN

720 – God maakt vrij
763 – Ik heb U nodig
674 – Zie de stroom van Jezus' liefde
688 – Genade zo groot
Genade – Matt Redman
Thank You Jesus for the blood
263 – Er is een Verlosser

*****

GESPREKSVRAGEN

Onderstaande gespreksvragen zijn bedoeld als een voorzet voor de kringleider. *Bekijk welke je kunt gebruiken of kunt aanvullen met vragen die specifiek voor jouw kring of groep belangrijk kunnen zijn.*

1. Wissel uit wat jou in de dienst met name aansprak. Welke verandering brengt dit teweeg in jouw eigen geestelijk leven in navolging van Jezus? Denk daarbij ook aan wat jou in de Bijbeltekst en de preek van zondag opviel en aansprak. Als je daarin hebt ervaren dat de Heer tot je sprak, hoe zou je dan Zijn woord aan jou kunnen samenvatten?
2. Neem tijd om elkaar op te bouwen met het getuigenis van wat de Heer de laatste weken in je leven aan het doen is:
  - a. in het lezen van de Bijbel (Woord);
  - b. in de omgang met Hem in je gebedsleven (Gebed);
  - c. in hoe je bidt en je jezelf openstelt naar mensen die Hem nog niet kennen (Zending);
  - d. in hoe je bidt voor je mede-geloofsgenoten en hen zoekt te dienen in het geloof (Zorg);
  - e. in hoe je tot zegen bent voor je leefomgeving, in de straat en je werk, in je sociale leven (Zegen).
3. Noteer wat jou in de lezing in het bijzonder aansprak of bij jou tot vragen leidt en deel dit met elkaar.
4. Wat kunnen we leren van het relationele netwerk van Paulus en de missie in de eerste eeuw? Ook onze tijd kenmerkt zich door allerlei uitdagingen en je kunt je als christen al snel geïntimideerd voelen door de grootte van de missie en alle stemmen in de samenleving. Hoe belangrijk is het dan dat je er niet alleen voor staat! Hoe merk jij dat in je eigen leven? Waarin merk je dat je samen met anderen Jezus navolgt en hoe vullen anderen jou daarin aan?
5. In de lezing van zondag vind je veel bemoedigen. De genoemde bijzondere van God, maar de andere, van mensen, waren ongetwijfeld ook heel belangrijk voor Paulus en zijn reisgenoten. Lees het nog eens en noteer welke bemoedigen je allemaal tegenkomt. Bespreek die met elkaar. Neem tijd om na te denken op welke manieren jij bemoedigd bent en bemoedigd hebt? Zie je mogelijkheden om de komende tijd mensen te bemoedigen? Hoe? Wie?
6. Bart stelde in zijn preek een zeer indringende vraag om nog tijdens deze Handelingenserie dit gesprek met elkaar te voeren of opnieuw te hebben:

Hoe mogen we onze rol in Gods grote plan vormgeven, welke waarden willen we samen uitdragen, wat heeft God ons toevertrouwd, is er een bepaalde doelgroep waar je hart voor hebt? En nog spannender maar wel cruciaal: Wat betekent het voor ons om met open handen te leven in Gods missie?’

7. Paulus ervaarde weerstand en raakte ontmoedigd. Op welke momenten voel jij je wel eens ontmoedigd en houd jij liever je mond over Jezus? Hoe kun je op die momenten weer aangemoedigd worden? Welke rol zou de kring daarin kunnen spelen? Zijn er ook momenten dat het in jouw beleving wijs is om te zwijgen? Waarom?

8. Het is deze zondag Bevrijdingsdag. Het is daarbij ook mooi om te denken aan de geestelijke vrijheid die we in Christus mogen hebben. Galaten 5:1 zegt *‘Christus heeft ons bevrijd opdat wij in vrijheid zouden leven; houd dus stand en laat u niet opnieuw een slavenjuk opleggen.’* Wat betekent vrijheid voor jou? Waarin ervaar jij de vrijheid die God biedt? Ervaar je belemmeringen om in (die) vrijheid te leven? Hoe ga je daarmee om?

*****

GEBEDSSUGGESTIE

Heer, we danken U dat we er niet alleen voor staan. De opdracht die U ons geeft kan ons soms overweldigen, maar U staat ons altijd bij en U heeft ons aan elkaar gegeven zodat we het niet alleen hoeven te doen. We vullen elkaar aan als broeders en zusters en zo mag iedereen zijn eigen talenten gebruiken ter opbouw van Uw gemeente en voor de verkondiging van het goede nieuws dat U redding brengt. Geef ons de moed om te blijven spreken en niet te zwijgen, omdat er ook in onze woonplaats mensen zijn die U op het oog heeft. Dank U, o mijn Vader, U gaf Uw eigen Zoon en Uw Geest als hulp voor ons totdat het werk op aarde is gedaan en U terugkomt, amen!

*****

